

21.07.2020

კურორტ ლეზარდეს განაშენიანების რეგულირების გეგმის  
სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ანგარიშისა და  
სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტის

საჯარო განხილვის ოქმი

შეხვედრის დეტალები

შეხვედრის ადგილი	მარტვილის მუნიციპალიტეტის, სოფელი კურზუს დაწყებითი საჯარო სკოლა
შეხვედრის თარიღი	21/07/2020 წ.
შეხვედრის დაწყების დრო	14:15 სთ.
შეხვედრის დასრულების დრო	16:00 სთ.
ღონისძიების დამგეგმავი ორგანო	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
დამგეგმავი ორგანოს წარმომადგენლები	სივრცითი დაგეგმარებისა და სამშენებლო პოლიტიკის დეპარტამენტის უფროსი, ნინო გვენცაძე; საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილე, მზია გიორგობიანი.
პროექტის საზოგადოებისთვის გაცნობის მიზნით, პრეზენტაციებს უძღვებოდნენ:	სტრატეგიული გეგმის შესრულებაზე პასუხისმგებელი საკონსულტაციო ორგანიზაცია, შპს „ბაუ დიზაინის“ დირექტორი, მიხეილ ბალიაშვილი; სგშ-ს მომზადებაზე პასუხისმგებელი ორგანიზაცია, შპს გის და დისტანციური ზონდირების საკონსულტაციო ცენტრი „გეოგრაფიკი“-ს კონსულტანტი თამარ ბაკურაძე;

---

არასამთავრობო ორგანიზაცია „გარემო და განვითარება“-ს დამფუძნებელი კახაბერ ბახტაძე.

შეადგინა

თამარ კანკავა

### საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ:

სახელმწიფო ორგანოს წარმომადგენლები:

- საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი მაია ბერაძე;
- საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტი, სალომე დვალი;
- აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში სახელმწიფო რწმუნებული, ალექსანდრე მოწერელია;
- მარტვილის მუნიციპალიტეტის მერი, ალექსანდრე გრიგალავა;
- სსიპ ლ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის გარემოს ჯანმრთელობის დეპარტამენტის უფროსი ნანა გაბრიაძე;
- შპს „ბაუ დიზაინი“ -არქიტექტორი, ანა ნაცვლიშვილი.

განხილვას ასევე ესწრებოდნენ დაინტერესებული მხარეები/პირები და ადგილობრივი მოსახლეობა.

### სტრატეგიული გარემოსდაცვითი ანგარიშის საჯარო განხილვის საფუძველი:

საქართველოს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის, მუხლი 27. „სგმ-ის ანგარიშის განხილვა და რეკომენდაციების გაცემა“.

განხილვის მიზანი:

- სტრატეგიული გარემოსდაცვითი დოკუმენტის საზოგადოებისთვის და დაინტერესებული მხარეებისთვის გაცნობა;
- საზოგადოების/დაინტერესებული მხარეების მხრიდან, შენიშვნებისა და მოსაზრებების წარმოდგენა;
- შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოების მიერ, საზოგადოების წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების განხილვა; შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მათი მხედველობაში მიღება.

### საჯარო განხილვის მსვლელობა

საჯარო განხილვა დაიწყო დათქმულ დროზე (13:00) 1 საათი და 15 წუთით გვიან.

გახსნითი სიტყვა წარმოთქვეს: აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში სახელმწიფო რწმუნებულმა, ალექსანდრე მოწერელიამ; მარტვილის მუნიციპალიტეტის მერმა ბატონმა ალექსანდრე გრიგალავამ და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილემ, მზია გიორგობიანმა. მათ მოკლედ მოახსენეს დამსწრე საზოგადოებას ზემოაღნიშნულ პროექტსა და აღნიშნულ განხილვაში მათი მონაწილეობის მნიშვნელობის შესახებ.

შეხვედრის შემდეგ ეტაპს წარმოადგენდა პრეზენტაციები, ინფორმაციის მეტად დეტალურად მიწოდების მიზნით.

პრეზენტაციას თავდაპირველად გაუძღვა შპს „ბაუ დიზაინის“ დირექტორი, მიხეილ ბალიაშვილი. მან საზოგადოებას მიაწოდა ინფორმაცია შემდეგი ქვემოთ მოცემული საკითხების შესახებ:

- კურორტის მდებარეობის წარდგენა;
- პროექტის მიმდინარეობის პროცესში ჩატარებული კვლევებისა და მისი მეთოდების წარდგენა;
- კურორტზე არსებული საფრთხეების განხილვა და მასთან დაკავშირებული კვლევების აღწერა;
- სამკურნალო წყლების შესახებ ინფორმაციის მოკლე მიმოხილვა;

პრეზენტაცია განაგრძო არასამთავრობო ორგანიზაცია „გარემო და განვითარება“-ს დამფუძნებელმა, კახაბერ ბახტაძემ და წარმოადგინა შემდეგი საკითხები:

- ზვავსაშიში ტერიტორიებისა და ამ საკითხთან დაკავშირებული კვლევების/კვლევის შედეგების გაცნობა;
- ქვათაცვენასთან და ღვარცოფულ პროცესებთან დაკავშირებული კვლევების/კვლევის შედეგების გაცნობა;

პრეზენტაცია კვლავ განაგრძო შპს „ბაუ დიზაინის“ დირექტორმა, მიხეილ ბალიაშვილმა შემდეგი თემებით:

- საპროექტო გადაწყვეტები;
- კურორტზე განსავითარებული ტურიზმის ტიპების წარდგენა;
- კურორტის ფუნქციური ზონების მიხედვით დაყოფა;
- კურორტის ნაგებობებისა და შენობათა ფუნციების წარდგენა;
- პროექტის განხორციელების ეტაპების განხილვა.

პრეზენტაციის მეორე ეტაპს, რაც თავისმხრივ მოიცავდა კურორტ ლებარდეს განვითარებასთან დაკავშირებულ გარემოსდაცვითი საკითხების საზოგადოებისთვის გაცნობასა და განხილვას, წარუძღვა სგმ-ს მომზადებაზე პასუხისმგებელი ორგანიზაცია, შპს გის და დისტანციური ზონდირების საკონსულტაციო ცენტრი „გეოგრაფიკი“-ს კონსულტანტი თამარ ბაკურაძე. ის საზოგადოებას ესაუბრა შემდეგი საკითხების შესახებ:

- დამგეგმავი და პასუხისმგებელი ორგანიზაციის წარდგენა;
- კურორტის მდებარეობისა და გეოგრაფიული არეალის წარდგენა;
- აღნიშნული პროექტისა და მასთან დაკავშირებული სტრატეგიული დოკუმენტის მიზნებისა და მნიშვნელობის მოკლე მიმოხილვა;
- უარყოფითი ზემოქმედებებისა და შემარბილებელი ღონისძიებების მოკლე მიმოხილვა;
- დაცული ტერიტორიებისა და სატყეო საკითხების განხილვა და ინფორმაციის მიწოდება;
- ფლორასა და ფაუნასთან დაკავშირებული კვლევების/კვლევის შედეგების წარდგენა;
- კურორტის ტერიტორიაზე და ასევე მის ბუფერულ ზონაში ფლორისა და ფაუნის სახეობებისა და მათი ჰაბიტატების განხილვა;
- კურორტის ტერიტორიაზე და ასევე მის ბუფერულ ზონაში ენდემური და წითელ ნუსხაში შეტანილი ფლორისა და ფაუნის სახეობების განხილვა;
- ინფორმაცია კურორტ ლებარდეს ტერიტორიაზე ასრებულ მინერალურ წლებსა და მათი ქიმიური შემადგენლობის შესახებ;
- ინფორმაცია კურორტ ლებარდეს ტერიტორიაზე ასრებულ მინერალურ წლების მოპევებასა და მასთან დაკავშირებული ლიცენზიების შესახებ;
- ინფორმაცია სანიტარული დაცვის ზონების შესახებ;
- კურორტზე უსაფრთხო სასმელი წყლის მიწოდების საჭიროებები;

- კურორტის ტერიტორიაზე და მის გარშემო სამოვრებისა და საქონლის გადაადგილებასთან დაკავშირებული პრობლემების გაცნობა;
- წყალარინების სისტემების ალტერნატივების განხილვა;
- კურორტის ტერიტორიაზე სამომავლოდ დაგეგმილი საბაგროს სადგურის მშენებლობის ალტერნატივების განხილვა.

### **კითხვა-პასუხის რეჟიმი**

პრეზენტაციის დასრულების შემდგომ სტრატეგიული დოკუმენტის საჯარო გახილვა გადავიდა ე.წ. კითხვა პასუხის რეჟიმზე. კითხვებს, შენიშვნებს, მოსაზრებებსა და ინიციატივებს წარმოადგენდნენ როგორც სახელმწიფო ორგანოს, ასევე ადგილობრივი მოსახლეობის წარმომადგენლები და საზოგადოების მხრიდან დაინტერესებული პირები.

- ალექსანდრე მოწერელიას მხრიდან წამოვიდა ინიციატივა, კურორტის ტერიტორიაზე მცირე ზომის სათხილამურო ტრასის განთავსებასთან დაკავშირებით. თუმცა მიხეილ ბალიაშვილის განმარტებით, არსებულ კვლევებზე დაფუძნებით, პრაქტიკულად შეუძლებელია სათხილამურო ტრასის განთავსება, კურორტის მდებარეობიდან და ზვავსამიშროებიდან გამომდინარე.
- ალექსანდრე მოწერელიას მხრიდან ასევე ინტერესის საკითხს წარმოადგენდა:
  - კურორტის სეზონის ხანგრძლივობა - მიხეილ ბალიაშვილის განმარტებით შესაძლოა კურორტის ოთხივე სეზონზე დატვირთვა;
  - ერთდროულად კურორტზე ტურისტთა სასტუმროებსა და კოტეჯებში განთავსების მაქსიმალური რაოდენობა - მიხეილ ბალიაშვილის განმარტებით ეს რიცხვი შეადგენს 1200-ს;
  - კურორტ ლეზარდეს შედარება/პარალელის გავლება სხვა კურორტებთან - მიხეილ ბალიაშვილის განმარტებით, კურორტ ლეზარდეს პრაქტიკულად არ აქვს ანალოგი საქართველოს ტერიტორიაზე, რადგან გეოგრაფიულ მდებარეობასა და სამკურნალო თვისებებთან ერთად ეს ტერიტორია არის ჯერჯერობით „ხელუხლებელი“ და მისი განვითარება შესაძლებელია მაღალ დონეზე;
  - ტერიტორიაზე არსებული კერძო კოტეჯების შემოღობვასთან დაკავშირებით- მიხეილ ბალიაშვილის განმარტებით შესაძლოა, თუმცა აუცილებელია ღობეები იყოს ხის და შეესაბამებოდეს კურორტის ლანდშაფტს.
- ადგილობრივი მოსახლეობითვის მეტად სენსიტიურ საკითხს წარმოადგენს, კურორტის ტერიტორიაზე არსებული სამოვრები, საქონლის სადგომები და კურორტის ტერიტორიასა და მის გარშემო საქონლის გადაადგილება. მათი თქმით, ზემოაღნიშნულ ტერიტორიებზე მოვებისა და საქონლის გადაადგილების აკრძლვა სერიოზულ ზიანს მიაყენებს მესაქონლეობასა და რძის პროდუქტების წარმოებას,

თუმცა შემდგომ თამარ ბაკურაძემ განმარტა, რომ არ უნდა მოხდეს ზოგადად ძოვების აღკვეთა და სამოვრების გაუქმება, მხოლოდ სავალდებულოა სამოვრებისთვის სხვა ტერიტორიის (არა კურორტის ტერიტორიის) გამოყოფა, ვინაიდან აღნიშნულ ტერიტორიაზე ძოვება საფრთხეს უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას (მაგ., წყლის დაბინძურება) და არ შეესაბამება გარემოსდაცვით სტანდარტებს.

- საზოგადოების მხრიდან ასევე ინტერესის სფეროს წარმოადგენს თუ როგორ ხდება კურორტის ტერიტოზე სასმელი წყლის მიწოდება და საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა - რაზეც თამარ ბაკურაძემ წარმოადგინა ალტერნატივები როგორც წყლის მოპოვებასთან, ასევე საკანალიზაციო სისტემებთან დაკავშირებით. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული ალტერნატივები ითვალისწინებს გარემოსდაცვით სტანდარტებს.
- დაინტერესებულ მხარეებს, კერძოდ კურორტ ლეზარდეს ტერიტორიაზე არსებული მიწის ნაკვეთების მფლობელებს, აინტერესებდათ შეუწარმუნდებოდათ თუ არა მიწის ნაკვეთები კონკრეტულ ადგილებზე - მიხეილ ბალიაშვილის განმარტებით, სავარაუდოდ ადგილი ექნება მიწის ადგილმონაცვლეობას და მესაკუთრეების მფლობელობაში გადავა ნაკვეთები კერძო კოტეჯების ტერიტორიაზე (ზონა #2).
- საზოგადოებს მხრიდან წამოვიდა ასევე ინიციატივა კურორტის ტერიტორიაზე ეკლესიის აშენებასთან დაკავშირებით.
- საზოგადოების მხრიდან მოხდა გამოცდილების გაზიარება მინერალური წლების მოპოვებასთან დაკავშირებით. მათი თქმით 80-90-იან წლებში მათ მიერ ხდებოდა ლეზარდეს მინერალური წყლის ჩამოსხმა და შემდგომი რეალიზაცია. სწორედ ამ საკითხთან დაკავშირებით მოხდა ადგილობრივი მაცხოვრებლების მხრიდან რჩევების მიცემა.
- საზოგადოებრივად ასევე მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს, კურორტამდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია - რაზეც ალექსანდრე მოწერელიამ შეჯამების დროს გააკეთა განმარტება.

## შეჯამება

### შეჯამების სახით სიტყვა წარმოთქვა:

- გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი მათა ბერაძე. მან ყურადღება გაამახვილა პროექტის მნიშვნელობაზე და დადებითად შეაფასა სგშ-ში წარმოდგენილი პრობლემების აქტუალობის წარმოჩენა და მათი გადაჭრის გზები.
- სსიპ ლ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის გარემოს ჯანმრთელობის დეპარტამენტის უფროსი ნანა გაბრიაძე - მან დამსწრე საზოგადოებას მიაწოდა ინფორმაცია აღნიშნულ პროექტში მათი ორგანოს ჩართულობის შესახებ. ასევე, ისაუბრა გარემოსდაცვითი

რისკებისა და მინერალური წლის დაცვის საკითხებთან დაკავშირებით. აგრეთვე, დადებითად შეაფასა კურორტ ლეზარდეს განვითარება და ამ განვითარების დიდი პოტენციალი.

- ბოლოს სიტყვით გამოვიდა ალექსანდრე მოწერელია. მან ისაუბრა კურორტამდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაციის შესახებ, კერძოდ: პირველ ეტაპზე მოხდება გზის რეაბილიტაცია და ხიდების დამუშავება. გზა იქნება გრუნტის (სტანდარტების შესაბამისად), ხოლო კურორტის განვითარების/მშენებლობის ეტაპისთვის მოხდება გზის სრული რეაბილიტაცია. მან ასევე ისაუბრა კურორტის უნიკალურობასა და მისი განვითარების სარგებლიანობაზე.

ოქმის სისწორეს ვადასტურებ საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სივრცითო დაგეგმარების დეპარტამენტის უფროსი

ნინო გვენცაძე

30.07.2020